

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ปัญหาความสัมพันธ์ไทย - พม่า : ศึกษากรณีการสร้าง
สะพานมิตรภาพไทย - พม่า
ชื่อผู้เขียน นายชนภณ ดวงวิไล
รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมืองและการปกครอง
คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ ดร.ม.ล.พันธุ์สุรย์ ลดาวัลย์ ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศิริพงษ์ ลดาวัลย์ ณ อยุธยา กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ธีรภัฏ ชพานนท์ กรรมการ

บทคัดย่อ

การค้นคว้าอิสระเรื่องปัญหาความสัมพันธ์ไทย-พม่า ศึกษากรณีการสร้างสะพานมิตรภาพไทย-พม่ามีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาว่านับแต่มีการเปิดใช้สะพานมาจนถึงปัจจุบัน สะพานแห่งนี้ได้ให้ประโยชน์ในการกระชับความสัมพันธ์ด้านต่าง ๆ กับประเทศพม่าหรือไม่ ในความคิดเห็นของบุคคลชั้นนำของจังหวัดตาก และเพื่อศึกษาบทบาทและการดำเนินงานของส่วนราชการหน่วยงาน และองค์กรที่เกี่ยวข้องทั้งของภาครัฐและเอกชน ถึงประโยชน์ของการสร้างและใช้สะพานแห่งนี้ รวมทั้งต้องการทราบถึงปัญหาและอุปสรรค ตลอดจนข้อเสนอแนะต่อการให้ประโยชน์จากสะพานแห่งนี้ ให้เป็นการถาวรตลอดไป

การค้นคว้านี้เป็นการศึกษาจากการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของบุคคลชั้นนำของอำเภอแม่สอด และของจังหวัดตาก รวมทั้งค้นคว้าศึกษาข้อมูลทั่วไปจากข่าว บทความ บทวิจารณ์ทางหนังสือพิมพ์ และวารสารที่เกี่ยวข้อง แล้ววิเคราะห์ตามแนวคิด การพึ่งพาอาศัยกันในทางความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

ผลศึกษาพบว่า

1. สะพานมิตรภาพไทย-พม่ายังไม่ให้ประโยชน์ในการกระชับความสัมพันธ์ด้านการค้าและการท่องเที่ยวกับประเทศพม่าอย่างเต็มที่มากนัก ทั้งนี้เนื่องจากมีปัญหาที่เป็นอุปสรรคคือระบบการปกครองและระบบการค้าของพม่ายังไม่เป็นสากล ประกอบกับการริเริ่มก่อสร้างสะพาน

เกิดจากฝ่ายไทย ดังนั้นการตอบรับหรือการแสดงเจตนาในการกระชับความสัมพันธ์จึงยังไม่ได้รับการตอบสนองจากทางฝ่ายพม่ามากนัก แต่อย่างไรก็ตามคาดว่าหากรัฐบาลไทยส่งเสริมความสัมพันธ์ทางด้านสังคม วัฒนธรรม ระหว่างประชาชนของทั้งสองประเทศอย่างจริงจังแล้ว ในอนาคตสะพานมิตรภาพนี้อาจจะใช้ประโยชน์ด้านการขนส่งและการพัฒนาการท่องเที่ยวระหว่างไทย-พม่า ตลอดจนการเชื่อมโยงประเทศต่าง ๆ ในทวีปเอเชียเข้าด้วยกัน

2. ในด้านบทบาทและการดำเนินงานของส่วนราชการ หน่วยงาน และองค์กรที่เกี่ยวข้องทั้งของภาครัฐและเอกชน เกี่ยวกับประโยชน์ของการสร้างและใช้สะพานแห่งนี้ พบว่ากลุ่มนักธุรกิจเอกชนมีบทบาทอย่างมากในการผลักดันนโยบาย ตลอดจนได้รับความร่วมมือประสานงานจากกลุ่มนักการเมืองท้องถิ่นในการก่อสร้างสะพานมิตรภาพนี้ ส่วนกลุ่มข้าราชการฝ่ายปกครอง ตำรวจ และทหาร นั้น มีหน้าที่ปฏิบัติตามแนวนโยบายของรัฐในด้านดูแลความมั่นคงบริเวณชายแดน และอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในท้องถิ่น อีกทั้งร่วมมือประสานงานร่วมกับองค์กร หน่วยงานต่าง ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาความสัมพันธ์ไทย-พม่าในการสร้างสะพานมิตรภาพไทย-พม่า นอกจากนี้ กลุ่มสื่อมวลชนท้องถิ่นก็มีบทบาทในการสนับสนุนและสะท้อนข้อคิดเห็นในผลดี ผลเสีย ในแง่มุมต่าง ๆ อันมีผลต่อการสร้างสะพานมิตรภาพไทย-พม่า

3. ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาและอุปสรรค ในการใช้ประโยชน์จากสะพานแห่งนี้ ให้เป็นการถาวรตลอดไปนั้น รัฐบาลไทยควรกำหนดนโยบายต่อชนกลุ่มน้อยตามแนวชายแดนไทย-พม่าที่ชัดเจนและมีการดำเนินนโยบายที่เป็นรูปธรรม สำหรับด้านเศรษฐกิจควรมีนโยบายที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ทางด้านสังคม วัฒนธรรม ระหว่างประชาชนของทั้งสองประเทศ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการชักนำให้พม่าเข้าสู่สังคมนานาชาติ จากการเป็นสมาชิกอาเซียน ทั้งนี้ไทยต้องไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับกิจการภายในของพม่า แต่จะให้การ สนับสนุนฟื้นฟูเศรษฐกิจของพม่าให้เข้มแข็ง โดยเพิ่มการช่วยเหลือทางด้านวิชาการ การศึกษาและเทคโนโลยี เพื่อช่วยในการพัฒนาประเทศ อันจะทำให้พม่าลดความหวาดระแวงไทยลงไป ซึ่งจะเป็นการเสริมสร้างความสัมพันธ์อันยั่งยืนของทั้งฝ่ายไทยและพม่าต่อไป

Independent Study Title :   **Problems of Thai- Myanmar : A Case Study of the
Construction of the Thailand- Myanmar Friendship Bridge**

Author   **Mr. Tanapon Thaungwilai**

M. A.   **Political Science**

Examining Committi

Assoc. Prof. Dr. M. L. Bhansoon Ladavalya   **Chairman**

Asst. Prof. Siripong Ladavalya Na Ayuthya   **Member**

Asst. Prof. Nat Chaparnond   **Member**

Abstract

This independent study focused on the Problems of Thai-Myanmar : A Case Study of the Construction of the Thailand-Myanmar Friendship Bridge with the objective of investigating the extent to which the bridge, since it was first opened until the time of this study was conducted, has been used to strengthen the various aspects of relations between Thailand and Myanmar according to the views of the leaders in Tak Province. The study also includes the roles and the operation of the government offices and the agencies and organizations of both the government and the private sectors concerning the value and utilization of the bridge. It also aimed to find out the problems, obstacles as well as suggestions for making long-term use of the bridge.

The study was based on interviews of leading people in Mae Sot District and those in Tak Province and a survey of general information from news, articles, newspaper commentaries and relevant journals. The information was analyzed according to theoretical concept of interdependence in international relations

The findings were as follows:

1. The Thailand-Myanmar Bridge has not been fully used to benefit Myanmar concerning strengthening relations , boosting commerce and tourism. This was due to Myanmar's having administrative and commercial systems that were not up to universal or international standards. Also, since the construction of the bridge was initiated by Thailand, Myanmar did not take much responsibility in terms of strengthening the relationship. It was expected, however, that if the Thai government made an effort to promote the social and cultural relations among the people of the two countries, the bridge would be beneficial for transportation and developing tourism between Thailand and Myanmar as well as link Asian countries together in the future.
2. As for the roles and operation of the government offices and relevant agencies and organizations in both the government and private sectors concerning the usefulness of the bridge, it was found that the private business groups played an important role in pushing for the policy. In addition, the local politicians also cooperated in the construction of the Friendship Bridge, while administrative officials, police and military personnel had the duty to carry out the government policy concerning border security and assist the local people as well as to cooperate with other organizations and agencies to solve the problems involving Thailand-Myanmar relations related to the construction of the Thailand-Myanmar Friendship Bridge. Furthermore, local mass media took part in promoting the construction of and in reflecting the various points of view about the advantages and disadvantages of the construction of the Thailand-Myanmar Friendship Bridge.

3. Recommendations for solving the problems and obstacles related to making a good, long-term use of the bridge were that the Thai government set up a clear policy on ethnic minority groups along the Thai-Myanmar border and carry out the policy in concrete terms and that the government, for economic reasons, should have a policy to promote social and cultural ties among the people of the two countries in order to induce Myanmar to enter the international society through being an ASEAN member. On the other hand, Thailand must not get too involved in Myanmar's internal affairs except giving support to revive Myanmar's economy to become strong by providing academic and technological assistance so that Myanmar can undergo development and reduce its skepticism about Thailand. It is believed that such strategies will further insure strong permanent relationships between Thailand and Myanmar.